



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7224/2021
22.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., чији је пуномоћник Срђан Илинчић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за здравствено осигурање, чији је пуномоћник у ревизијском поступку Ивица Коцић, адвокат из ..., ради накнаде трошкова лечења, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3881/20 од 29.10.2020. године, у седници одржаној дана 22.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3881/20 од 29.10.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 20740/10 од 11.12.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца који су тражили да суд обавезе туженог да им солидарно на име накнаде трошкова лечења сада пок. ГГ, исплати износ од 140.000,00 евра, са каматом по стопи коју примењује Европска централна банка за период од 23.12.2005. до 24.12.2012. године, а од тада до коначне исплате по стопи у складу са Законом о затезној камати, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3881/20 од 29.10.2020. године, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена је наведена првостепена пресуда, а одбијен је и захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију, захтевајући накнаду трошкова састава овог одговора.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 399. ЗПП („Сл. гласник РС“ бр.125/04, 111/09) који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Сл. гласник РС“ бр.72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужилаца није основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани ревизијски наводи о учињеној битној повреди из тачке 12. цитиране законске одредбе јер разлози образложења побијане пресуде садрже јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама, нити је другостепени суд учинио битну повреду из члана 361. став 1. у вези члана 8. ЗПП јер је чињенично стање оно које је утврђено првостепеном пресудом.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужилаца сада пок. тужилац ГГ (рођен ... године) боловао је од аплазије коштане сржи која му је дијагностикована 1996. године у ... где је радио, да би након повратка у земљу наставио са терапијом. Међутим, након неког времена дошло је до погоршања његовог здравственог стања и болест му се значајно погоршала. Према исказу сведока др ДД, специјалисте интерне медицине и субспецијалисте хематологије, која је била запослена на радном месту ... Института за хематологију у КЦС у ..., сада пок. ГГ се код њих први пут јавио на лечење у марту 2005. године, након што је дошло до рецидива апластичне анемије за коју је биопсијом коштане сржи утврђено да се трансформисала у апластични МДС, односно у малигну болест хипопластични мијалодисплазни синдром. Предложено му је лечење трансплатацијом матичне ћелије хематопоезе, али је утврђено да нема подударног сродног донора. Сада пок. ГГ је ступио у контакт са болницом у ..., која је спровела претрагу за несродним даваоцем матичних ћелија и у јуну 2005. године га обавестила да је исти пронађен, па је затим отишао у ... где му је у општој болници 22.07.2005. године урађена трансплантација од несродног донора, а у болници је боравио у периоду од 14.07. до 08.08.2005. године. Та интервенција је била медицински индукована као једини начин лечења тужиоца а тада се није радила у болницама у нашој земљи. Пре извршене интервенције, сада пок. тужиоцу је предочено да трошкови лечења износе 140.000 евра који износ је он и уплатио. Према потврди Опште болнице ... од 14.12.2006. године, укупни трошкови за трансплантацију коштане сржи од 124.162,47 евра у потпуности су уплаћени од стране сада пок. ГГ. Пре одласка на наведену медицинску интервенцију сада пок. ГГ се није обраћао туженом са захтевом за упућивање на лечење у иностранство, а након обављене операције, 22.08.2005. године, поднео је туженом захтев за накнаду трошкова лечења у иностранству који га је одбио решењем од 05.09.2005. године, против ког решења је поднео жалбу која је одбијена решењем Комисије за жалбе и представке туженог од 04.11.2005. године. На основу налаза и мишљења судског вештака специјалите интерне медицине и хематологије др Слободана Ристића и налаза и мишљења лекара

специјалиста Клинике за хематологију КЦ Војводина, утврђено је да алогена трансплантација матичних ћелија хематопоезе од несродног даваоца, није хитна метода лечења већ планирана метода лечења која је захтевала претходну вишемесечну претрагу за несродним даваоцем, као и припрему болесника и даваоца. У време када је та медицинска интервенција извршена сада пок. ГГ је спадао у групу пацијената за које није било могуће проценити да ли би и када дошло до смртног исхода али је претпостављени животни период са тим медицинским параметрима био око шест месеци. У медицинској струци се под хитном интервенцијом подразумевају поступци и мере који се предузимају у року од дан, а највише неколико дана. ГГ је преминуо 19.09.2008. године а за наследнике по основу закона су оглашени његова супруга АА и деца - овде тужиоци.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право закључивши да у конкретном случају нису испуњени услови за остваривање права на здравствену заштиту у иностранству, па тиме и на накнаду трошкова лечења у иностранству јер оперативни захват алогене трансплантације матичних ћелија представља планирану методу лечења која је захтевала претходну вишемесечну претрагу за несродним даваоцем као и припрему болесника и даваоца, због чега се са аспекта медицинске струке она не може сматрати пружањем хитне медицинске помоћи због акутног обољења или повреде настале за време боравка у иностранству, из ког разлога тужени може признати накнаду трошкова лечења осигураника за време приватног или службеног путовања у иностранство, према члану 65. у то време важећег Правилника о условима и начину остваривања права из здравственог осигурања („Сл. гласник РС“, бр.49/99, 37/02, 62/03...44/05). Оценили су такође, да иако је сада покојном ГГ живот тада био угрожен, због чега је требало хитно урадити трансплантацију матичних ћелија, да то не даје карактер акутног обољења у смислу цитиране одредбе Правилника, због којег се може признати накнада ових трошкова.

С обзиром на то да се сада пок. ГГ пре одласка на лечење у иностранство није обраћао туженом са захтевом за упућивање на такво лечење на основу члана 10. Правилника о условима и начину упућивања осигураних лица на лечење у иностранство („Сл. гласник РС“, бр.86/93...68/05) а на основу одредбе члана 27. Закона о здравственом осигурању („Сл. гласник РС“, бр.18/92...45/2005) важећих у време његовог лечења и подношења захтева за накнаду трошкова лечења, којим је предвиђена могућност да се осигуранику изузетно одобри лечење у иностранству, за лечење обољења, стања или повреда које се не могу успешно лечити у Републици Србији а у земљи у коју се упућује постоји могућност за успешно лечење, то су нижестепени судови правилно оценили да ни из тог разлога а на основу члана 33. цитираног Правилника нису испуњени услови за накнаду тражених трошкова лечења у иностранству.

Без утицаја су ревизијски наводи тужилаца да је интервенција трансплантације у ... била индикована као једини метод излечења и хитна јер је морала да се уради у року од неколико месеци пошто је живот сада пок. ГГ био угрожен, али се због тога не може сматрати пруженом хитном медицинском помоћи због акутног обољења насталог за време боравка у иностранству, с обзиром на то да је на основу налаза и мишљења судских вештака медицинске струке утврђено да метода трансплантације коштане сржи није хитна

метода лечења, већ планирана која је захтевала претходну претрагу за несродним даваоцем и припрему болесника и даваоца.

Нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права којима се истиче да чињеница што од стране првобитног тужиоца - сада пок. ГГ, туженом није био поднет захтев за упућивање на лечење у иностранство пре наведене интервенције, не може бити кључни разлог за одбијање његовог накнадног захтева за рефундацију тих трошкова, с обзиром да таква санкција није прописана материјалним прописом који уређује ту област. Ово из разлога што се осигуранику на основу члана 27. Закона о здравственом осигурању („Сл. гласник РС“, бр.18/92...45/05) може одобрити лечење у иностранству у одређеним случајевима (став 1). Ближе услове, начин и поступак као и врсте обољења, стања или повреда за које се такво лечење може одобрити, прописује Завод (став 2).

Чланом 92. истог закона прописано је да се права утврђена овим законом у вези са коришћењем здравствене заштите у иностранству и упућивањем осигураника на лечење у иностранство остварују у складу са општим актом Завода. То је у овом случају цитирани Правилник о условима и начину упућивања осигураних лица на лечење у иностранству, чијом одредбом члана 33. је прописано да осигурано лице које је лечено у иностраној здравственој установи а да није упућено на лечење у складу са овим правилником, нема право на накнаду трошкова тог лечења по одредбама истог. Према томе, накнада односно рефундација трошкова лечења у иностранству може се остварити само под условом да је осигураник остварио то своје право на такво лечење под условом из цитиране законске одредбе и процедури из наведеног Правилника.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Како трошкови састава одговора на ревизију не представљају трошкове потребне ради вођења парнице, то је на основу члана 150. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић